

Засагай

дээдын зургаануудта

ТУСХАЙ ДУГААР

Буряад Республикын Президентын

ЗАРЛИГ

ЗӨӨРИЙН БҮХЫ ТҮХЭЛЭЙ ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ РЕСПУБЛИКАНСКА БОЛОН НЮТАГАЙ БЮДЖЕДУУДАТЭ ТҮЛЭГДЭХЭ ҮРИ ШЭРИЕЭ УСАДХАЛГААР СОНОСХОГДОНОН ГАБШАГАЙ НАРА ҮНГЭРГЭЛГЫН ҮЕДЭ ПЕНИ (ЯЛА) НЭМЭХЭГҮЙ ТУХАЙ

Бюджетэ мүшгэ зөөри оруулалгы дээшлүүлхэ болон республиканска ба нютагай бюджетүүдтэ үри шэриэ найн дураараа түлэлгы дэмжэхын тула иигэжэ тогтооноб:

1. 1998 оной декабриин 1-нээ 31 болотор үри шэринүүды бусаажа түлэлгөөр габшагай нара сонсохо.
2. Предприятинууд, албан зургаанууд, эмхинүүд, гэршэлэн юридическэ нюур байгуулашгүйгөөр олзын хэрэг эрхиддэг физическэ пюурнууд габшагай нарын үедэ урид түлэгдөөгүй налогууды болон налогой бусад түлбэринүүды республиканска бюджетэ найн дураараа хүсэдүүлжэ түлэблэн, хаагдахан үри шэринь хэмжээгээр пени түлэглэн болуулагдаха.
3. 1998 оной декабриин 1-нэй байдлаар налог түлэлгөөр үри шэриэ хүсэдөөр оруулан предприятинууд, эмхинүүд болон албан

зургаануудай республиканска бюджетэ сар соонь оруулагдаагүй түлбэринүүдэй түлөө тохогодон пениен Буряад Республикадахи гүрэнэй налогой инспекци (С.Ц.Цыреторов) болуулаха.

4. Тус Зарлигай 2-дохи болон 3-дахи пунктнуудтай зохицдуулан тохогодон пени болон бусад яланууды болуулаалгаар зохицо тогтоолнууды абахыень нютагай өөһэдын хүтэлбэрин зургаануудта дурадхаха.

5. Тусхайта ёһоор томилогдонон үдэрһөө тус Хуули хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент
А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото,
Правительствын байшан,
1998 оной декабриин 1.
№266.

«БУРУУШААЛГЫН ЭРИД ХЭМЖЭЭ АБАЖА БОЯХОГҮЙ»

«Бурятфермаш» акционернэ бүлгэмэй бүлэг хүдэлмэрилэгшэдэй декабриин 5-да буруушаалгын хэмжээ ябуулга үнгэргэхэ тухай хандалгы декабриин 2-то хүдэлмэришэдэй хүдэлмэришэ комитет заседани дээрээ зүбшэн хэлсэбэ. Түмэр замые хааха шиндхэбэриэе даб дээрээ болоулаба. «Ороной социально-экономическа ороо хүшэр байдалда ороод байхада, буруушаалгын хэмжээ абажа болохогүй» гэжэ Буряад Республикын хүдэлмэришэдэй хүдэлмэришэ комитедэй гэшүүд тоолоно.

хүдэлмэришэ комитет предприятиян урид байхан хүдэлмэрилэгшэдэй салингай үри шэриэ түлэлгөөр «Бурятфермаш» акционернэ бүлгэм тушаа сүүдэй шиндхэбэринүүды бэсүүгээр хэмжээнүүд абтана. «Бурятфермаш» акционернэ бүлгэмэй финансово-экономическа ажаяулагы шалгаха тухай Депуудай асуулта Республикын Прокурор Павел Макеевский гэгшэһээ хэгдээ.

Николай БУРЦЕВ,

Буряад Республикын

хүдэлмэришэдэй хүдэлмэришэ

комитедэй түрүүлэгшэ.

Буряад Республикын
Правительство, хүдэлмэришэдэй

«Мосбизнесбанк» акционернэ

коммерческэ банка мүнгэ зөөриэ

нөөсэлэгшэдэй анхаралда!

Россин Федерацийн Нөөсэлэгшэ банкын Буряадай банк хадаа Россин Сбербанкын Мосбизнесбанк болон Промстройбанктэй урид баталхан хэлсээнүүдэй ёһоор Россин Сбербанкта нөөсэлхэн мүнгэ зөөриэ оруулаха тухай хүсэлөө мэдүүлхэн эрхэтэдэй нөөсө мүнгынь 1998 оной декабриин 3-наа түлэжэ эхилбэ гэжэ Буряад Республикын Үндэһэтэнэй банк мэдээсэнэ.

Россин Сбербанкын Буряадай банка дээрэ үгтэһэн мэдээн тухай саг дары хонхождо мэдэхэдэ болон. Улаан-Үдэ хото: 37-99-83 гэгшэ номероор хонхождо, хонирхонон асуудалаараа харюу абаха аргатай.

Буряад Республикын Үндэһэтэнэй

банк.

«Мосбизнесбанкын» мүнгэ зөөриэ нөөсэлэгшэдые хангалгада хабаадуулагдаха Россин Сбербанкын Буряадай Банкын филиалуудай тоололго.

Сбербанкын филиалууд	ММБ-гэй таһагууд
1. № 6048/104-дэхи номерой филиал Терешковгай үйлсэ, 20 «А». Хүдэлмэриин саг: 8-19, үдэрэй забхарлаага: 12.30-13.30	Октябрьска таһаг. Түхэригөөр, валютаар нөөсэлэгшэүүд, алфавидай гуримаар А-наа М (оруюулагатайгаар) хүртэр мүнгэ зөөри нөөсэлэгшэдэй фамилинуудаар. Октябрьска таһаг. Түхэригөөр, валютаар нөөсэлэгшэүүд, алфавидай гуримаар Н-нээ Я (оруюулагатайгаар) хүртэр фамилинуудаар. Железнодорожно таһаг. Түхэригөөр нөөсэлэгшэүүд, алфавитна гуримаар А-наа Л хүртэр мүнгэ зөөри нөөсэлэгшэдэй фамилинуудаар. Железнодорожно таһаг. Түхэригөөр нөөсэлэгшэүүд, алфавитна гуримаар М-нээ Я хүртэр нөөсэлэгшэдэй фамилинуудаар. Түбэй (центральна) таһаг. Түхэригөөр нөөсэлэгшэүүд, алфавитна гуримаар А-наа Л хүртэр нөөсэлэгшэдэй фамилинуудаар. Түбэй таһаг. Түхэригөөр нөөсэлэгшэүүд, алфавитна гуримаар М-нээ Я хүртэр мүнгэ зөөри нөөсэлэгшэдэй фамилинуудаар.
2. 6048/107-дохи филиал. Барилгашадай гудамжын үйлсэ, 18. Хүдэлмэриин саг: 8-19, үдэрэй забхарлаага: 12.30-13.30	
3. №6048/044 филиал Эдир Коммунарнуудай үйлсэ, 3. Хүдэлмэриин саг: 8-19.	
4. № 6048 опер. часть Лимоновой үйлсэ, 10. Хүдэлмэриин саг: 8-19, забхарлаага: 13.30—14.30	
5. № 6048/093 филиал Илаатын проспект, 10. Хүдэлмэриин саг: 8-19 забхарлаага: 12-13	
6. № 6048/095 филиал Ленинэй үйлсэ, 19. Забхарлаага: 13-14	

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТЫН БОЛОН ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ХҮДЭЛМЭРИЙН ДОЛООН ХОНОГ

Нийтэ республиканска хэмжээ ябуулганууд

Декабриин 10-11. Хүн зоние социальна талаар хангаалгын таһагууды даагшанарай 1998-2002 онууд болотор хүдэлмэриин гол шэглэлүүдээр болон нютагай өөһэдын хүтэлбэрин зургаануудтай холбоо барисаатайгаар ажаллаха асуудалаар республиканска зүблөөн.

Декабриин 10. Алта олзоборилдог предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй зүблөөн.

Декабриин 10. «Физическэ культура болон спорт: түүхэ, мүнөө үе саг, ерээдүйн хараа зорилгонууд» эрдэмэй-практическа конференци ба Буряад Республикада физическэ культурын болон спортын талаар хүтэлбэрилгын гүрэнэй албан зургаанай 75 жэлэй ойдо зориулагдахан баяр ёһололой суглаан.

Декабриин 12. Россин Федерацийн Үндэһэн Хуулийн үдэр.

Буряад Республикын Президент -

Правительствын Түрүүлэгшэ **А.В.ПОТАПОВ.**

Декабриин 7. Эрхэтэдэй хубийн асуудалуудаар уулзалга үнгэргэлгэ.

Декабриин 8. Республикын болон городуудай олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлүүдэй редакторнуудтай уулзалга.

Декабриин 9. Арадай ажахын халбаринуудай профсоюзнуудай түлөөлэгшэдтэй уулзалга.

Буряад Республикын Правительствын

Түрүүлэгшын Нэгдэхэ орлогшо **В.КАГАЛОВ.**

Декабриин 7. Шубуу үсхэбэрилгын асуудалуудаар хүдэлмэриин бүлэгэй заседани.

Декабриин 7. «Өөһэдынгөө дураар баригдахан барилганууды болуулаха тухай» Зарлигай проектээр зүблөөн.

Декабриин 9. ВЧК-гай хүдэлмэриин бүлэгэй заседани.

Декабриин 11. ТПЗ-гээр залан хүтэлбэрилгын соведэй заседани.

Байгааалин баялигууды хэрэглэлгын асуудалуудаар Кабанскын районой

предприятинуудай инспекторскэ шалгалта үнгэргэлгэ.

Техникын аюулгүйн байдалы сахилгаар Улаан-Үдэ хотын предприятинуудай шэнжэлэл түсэбэй ёһоор үнгэргэлгэ.

Декабриин 10. Мэдээсэл үгөөгүй байһанай түлөө захиргаанай нэхэбэри хэжэ тухай хэрэг хаража үзэлгөөр комиссийн заседани.

Буряад Республикын Правительствын

Түрүүлэгшын орлогшонор:

А.Ю.НАЛЕТОВ

Декабриин 10. Зөөрийн бүхы түхэлэй

предприятинуудай, эмхинүүдэй болон албан зургаануудай бюджетэ мүнгэ зөөри оруулаалгаар зоорондын тоосоной дүнгүүды согсололго.

«Чек нура» республиканска конкурс үнгэргэлгэ.

Буряад Республикын Правительствын хэрэг абуулгын программы эрхэ түлөөлэгшэ болзор соонь түсэблэжэ дүүргэлгэ. (1998-2002 онууд).

Бюджетнэ эмхи зургаануудта федеральна бюджетдээ номологдонон мүнгэн зөөри хэр зорилгоороо хэрэглэгдэб гэгшэ шалгалта.

Гадаадын гүрэнүүдэй урьһаламжанууды асуурагээр Россин Федерацийн Правительствын

Аль хапгалтанууды абахын тула Россин Федерацийн Экономикын министрствэдэ

конкурсдо хабаадаха инвестиционно

проектүүды үгэлгэдэ бэлдэлгэ.

Е.К.ХАНХАЛАЕВ

Декабриин 9. Онкологиеска үбшэнүүдхээ

баргылгээр республиканска конференцие

үгэргэлгэ.

Фармацевтическэ ажал ябуулгатай коммерческэ бүридэлгэнүүдтэй зүблөөн.

Хүүгэдэй искусствын хургуулийн багшанарай болон уран зураашадай республиканска зүблөөн.

Декабриин 10. Эхин мэргэжэлэй эрдэм-хуралсалай эмхи зургаануудай багшанарай болон үйлэдбэрин хуралсалай мастернуудай (барилгын мэргэжэлнүүдээр) зүблөөн.

Естественно-математическа шэглэлэй болон экономическа эрдэм мэдэсын предметүүдээр мэргэжэлэй хургуулинуудай хурагшадай болон юрэнхы дунда хургуулинуудай хурагшадай районно олимпиаданууд.

Эрхүү хотодо үнгэргэгдэхэ «Байкалтур-98» уласоорондын выставкэдэ хабаадалга.

Дифтери үбшэнтэй тэмсэлгээр республиканска штабай заседани үнгэргэлгэ (Хурамхаанай, Зэдын аймагууд, Улаан-Үдэ хото).

В.В.ПЕРЕЛЯЕВ

Энергетическэ болон промышленна предприятинуудай акцинууды республикын зөөридэ дамжуулаха тухай гэхэ гү, али тэрэниэ найдамтайгаар хүтэлбэрилахэ талаар дурадхалууды бэлдэлгэ.

«Улаан-Үдын авиазавод» акционернэ бүлгэмые гүрэнэй талаһаа дэмжэхэ тухай» Буряад Республикын Президентын Зарлигай проект бэлдэлгэ.

Буряад Республикада түлишэ-тоходолгын хэрэгсэлнүүды худалдаалгын хойноһоо хиналта бэсүүлэхэ нэмэлтэ хэмжээнүүды абалгаар зүблөө үнгэргэлгэ.

Улаан-Үдын эд хэрэглэгшэдэй сэнгүүды шэнжэлэлгэ.

П.М.БОЛОНЕВ

БГСХА-гай дэргэдэ паразитозуудаар эрдэмэй-үйлэдбэрин конференцидэ хабаадалга.

Республикын агропромышленна комплексые хүдөө ажахын техникээр хангаха талаар Буряад Республикын Правительствын тогтоолой проект бэлдэлгэ.

1997-1998 онуудта архийн зүйлнүүды үйлэдбэрилгэ ба худалдаалгын шэнжэлэл үнгэргэлгэ.

Ой модоной ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ социальна лаб хангалтануудай нормативууды баталаалгаар Буряад Республикын Правительствын Тогтоол бэлдэлгэ.

В.А.ПОЛЮТОВ

«Буряад Республикын бизнес-түб» акционернэ бүлгэмэй эмхидхэн байгуулгын документнүүды болон «Обществе эмхидхэн байгуулгада республикын хабаадаха тухай» Буряад Республикын Правительствын Тогтоолой проект бэлдэлгэ.

Декабриин 12. Акционернэ бүлгэмүүдэй болон объектуудэй акцинууды худалдаалгаар аукцион.

Предприятинуудай хүдэлсэгүй эд зөөриэ сэгнэлгэ.

Үнэтэ саархануудай нютагай дэлгүүры хүгжөөлгын концепци бэлдэлгэ.

И.Н.ЕГОРОВ

Агропромышленна комплексдо үерэй хойшололгунууды усадхалгаар Россин Федерацийн Правительствын тогтоолой проект бэлдэлгэ.

Россин Федерацийн Правительствын Түрүүлэгшын нэгдэхэ орлогшо **В.А.Густовай** гар табиһан тусгаар тоололгоор, бэшэгүүдээр болон даалгабаринуудаар хүдэлмэри.

Россин Федерацийн Финансын министрствэтэй болон банкуудтай үри шэринүүды шэнэ аргаар түлэлгөөр, тэрэ тоодо агропромышленна комплексын урьһаламжануудаар хүдэлмэри.

«Үхибүүдтэ туһалыт!» телемарафон үргэлжэлүүлгын Московско хубиеней үнгэргэлгэ.

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТЫН ЗАРЛИГ

И.К.Щекотовые Буряад Республикын Хүндэлэлэй Грамотаар шагнаха тухай.

Үни удаан саг соо аша үртэйгөөр ажаллаһанайнь, ниитын ажал ябуулга эрхилһэнэйнь түлөө ШЕКОТОВ ИННОКЕНТИЙ КУЗЬМИЧЬЕ Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Буряад Республикын Президент Л.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото
Правительствын байшан
1998 оной ноябрийн 30
№ 262.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэблэлэй албанһаа мэдээсэнэ

ТҮРҮҮШЫН ЭЭЛЖЭЭНЭЙ АНХАРАЛ - РЕГИОНУУДАТ

Буряад Республикын Президент Леонид Потанов үнгэрэгшэ долоон хоногто Федерацийн Сөвөдэй хүдэлмэридэ хабаадаба. ИТАР-ТАСС-ай мэдээсэлээр РФ-гэй премьер-министр Е.Примаков, тэрэнэй нэгдэххи орлогшо Ю.Маслюков, Ценгробанкын толгойлогшо В.Герашенко сенаторнуудтай урда үгэ хэлэжэ, доройтолгыг усадхаха талаар Россин Правительствын бэлүүлжэ байһан хэмжээнүүд тухай мэдээсэбэ.

Е.Примаковой хэлһээр, Федерацийн субъектүүдэй түбтэй, Федеральна Правительстватай шууд сэхэ харилсаа холбоо хэргээн тогтоохо хэрэгтэй.

«1999-2000 онуудта бидэнэй бэлүүлжэ шадахаар нийтэ федеральна программануудыг сенаторнуудтай хамта шэлэжэ абаха ёһотойбди, - гэжэ премьер-министр тэмдэглэе. - Арад зоние мэхэлжэ, бидэнэй хүшэ хүрэхшөбөгү хэдэн мянгаад президентскэ, федеральна программануудыг дэбжүүлһэнэй дэмы. Али болохоор бүхыгөө хурьяамжааха шухала».

Гадна регионуудта үйлэдбэрини хүсэнуудыг зүбөөр хубаарилха асуудал хаража үзэхэ хэрэгтэй гэжэ Е.Примаков тоолоно. Тиихэдэ нотагуудһаа түбтэ мүнгэ эльгээхэ, һөөргөнэ тэрэнэй нотагуудта бусааха, трансфертнуудыг үгэхэ гуримыг тодорхойлохо хэрэгтэй.

Гэмтэ ябадалнуудтай, эдилгэ абалгатай тэмсэлыг Правительство имагтал регионуудтай хамта ябуулаха аргатай гэжэ батаар этгэһэнэ Е.Примаков мэдүүлэе. Тушаалта шюурнууд тушаа үүсхэнэ зарим уголовно хэрэгүүдыг хааха ушарнуудыг буруушаан парламентын дээдэ палатын гэшүүдэй наамжыг Правительствоын Түрүүлэгшэ дэмжэбэ. Экономическа гэмтэ ябадалнуудтай тэмсэл шангадхаха хэрэгтэй гэжэ тэрэ тэмдэглэе, жэшэнь, нэмэгдэһэн үнэ сэндэ тохогодог налогой талаар федеральна бюджеттэ элдэб мэхэ гохо хэлһэнэй эсэстэ 15 миллион түхэриг ороогүй гэжэ дуулгаба.

«Хүн зондо үртэһэн бүхы мүнгыг гүрэн гансата бусааха аргатай, нимэ хэмжээнэй абтабал, ороной эд бараа үйлэдбэрилхэ, худалдаха байгууламжа гансата тогтошохо зэргэстэй, - гэжэ нэгдэххи вице-премьер Ю.Маслюков тэмдэглэбэ.

Мүнөөдэр хүн зоной бодото олзо оршонь урдань туйлагданан хэмжээнһээ 25% доошоо ороной гэжэ нэгдэххи вице-премьер мэдүүлэе. Хоорондоо тоосолго бүхы орон дотор хэгдэнгүй, мүн тэрэнэй наамжаар энэ үбэл дайнай һүүлээрхи үедэ эгээл хэсүү хүндэ үбэл болохо. Юундэб гэхэдэ, бидэ тэрэнэдэ муугаар бэлдэхэйбди.

1999 оной бюджетэй проект Гүрэнэй Дүүмын болон Федерацийн Сөвөдэй үзэмжэдэ декабрин 10-да табигдаха гэжэ Ю.Маслюков мэдээсэе. Тэрэнэй хэлһээр, налог суглуулаха талаар абтаһан 25 шэнэ хуулинуудыг хараада абалгатайгаар бюджетэй тоо баримтанууд шэнээр тодорхойлогдожо, тэрэнэй һүүлээр бюджет парламентын зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдаха. Ерэхэ жэлэй бюджет шахардуу шагшашыг хэе, үнэн бэлүүлмээр гэжэ тэрэ тэмдэглэе.

ЛЕОНИД ПОТАПОВ: «ИМАГТАЛ ХҮСЭТЭЙ ТЕРРИТОРИНУУД АЗИИН, НОМГОН ДАЛАЙН ОРШОНДОХИ ОРОНУУДАЙ НҮХЭД ЁНООР ХАРИЛСАХА АРГАТАЙ БАЙХА»

Декабрин 4-дэ Буряад Республикын Президент Леонид Потанов Социальна эрдэмэй академин сессидэ хабаадажа, «Буряад ороной мүнөө үеын хүгжэлтэ: геополитическэ стратегийн асуудалнууд» гэдэн элдхэл хэбэ.

«Түб Азида Россин бэлүүлдэг геополитическэ стратегидэ Буряад ороной

һуури, үүргыг тодорхойлохын тула имагтал социально-экономическа хүгжэнги инфраструктуратай, байгаалин түүхэй эдэй нөөсэ байлигуудтай территорияуд Хятад, Корей, Япон, Монгол гэхэ зэргын гүрэнүүдтэй нүхэд ёһоной тэгшэ харилсаануудыг бодотоор эрхилхэ аргатай байха гэдэн мэдээжэ зүйл үшөө дахин дабтаха шухала гэжэ Леонид Потанов тэмдэглэе. Үгыл һаа, Буряад орон өөрын геэкономическа стратегийг, өөрын геополитическэ һууриг, өөрын политика зохёон байгуулагдаггүй, түбһөө ходол мүнгэ гуйраншалжа байдаг депрессивнэ адаг регионуудтай тоодо байха».

РФ-гэй Правительствын гэшүүд, Россин хэдэ хэдэн һалбаринуудай хүтэлбэрилэгшэд, мүн РАН-ай СО-гой монголоведениин, буддологийн болон тибетологийн институтдай директор, түүхын эрдэмэй доктор Борис Базаров, РАН-ай СО-гой дурсагдагша институттай хүдэлмэрилэгшэд: түүхын эрдэмэй докторнууд Леонид Курас, Владимир Ганжуров гэгшэд сессийн хүдэлмэридэ хабаадаа.

Буряад Республикын асуудалнуудыг зүбшэн хэлсэлһэнэй һүүлээр Россин Федерацийн гүйсэдхэлгын засагай гүрэнэй зургаануудта, ажахы эрхилэгшэдэ дурадхал тобшололнуудыг Социальна эрдэмэй академин сесси баталан абаа.

ХОЁР ОНДОО ХАНДАЛГА

Республикын Президентын дэргэдэхи Саг зуурын онсо комиссин ээлжээтэ заседани дээрэ Кабанскын, Бэшүүрэй аймагуудай захиргаануудай толгойлогшонорой бюджетэй гаргашануудыг хороохо, налог ашадаг баазыг үргэдхэхэ талаар хүдэлмэри тухай, «Кяхтинский плавиковый шпат» АООТ-гэй хүтэлбэрилэгшын бюджеттэ, бюджеттэ гадуур жасануудта үртэлгээг усадхаха талаар хэмжээнүүд тухай тоосоонууд харагданан байна.

Бэшүүрэй аймагай социальна экономика байдал тон ороо шахардуу байһан заидаа. Аймагай дотоодын валова продукция 65%-һээ дэшэһинь хүдөө ажахыда хүртэнэ, дотоодын валова продукция оройдоол 20,5% хубитай промышленность хоорондын тоосооной үртэлгын хүндэ гэгшын эрхэ байдада хүдэлбэшье, имагтал тэрэнэй ашаар районын сан жаса гол түлэб нэмээгдэнэ. Аймагай захиргаан (А.А.Ефимов) бюджетэй олзо оршо нэмээхэ, доемхонуудыг хороохо талаар али бүхы хэмжээнүүдыг абажа байнхай. Хүдөөгэй захиргаан бүхэндэ акцизуудай талаар даабаринууд хүргэгдэнхэй, архи дарһа наймаалгын ябаса тухай тоосоонууд нара бүри шагнагдадаг. Нютагай налогууд тогтоогдонхой, налог ашадаг бааза үргэдхэхэ талаар хэмжээнүүд хараалагдажа, энээнэй ашаар бюджеттэ нэмэлтэ 1,5 миллион түхэриг элүүлэгдэхэ юм.

Бюджетэй һалбарини хүдэлмэрилэгшэдэй салин хүлһэнэй үртэлгыг дараха талаар даабари 43,1% дүүргэгдэнхэй. Бэшүүрэй аймагай захиргаанай толгойлогшо А.А.Ефимовэй тоосоо ВЧК-гай гэшүүд анхаралдаа абаба. Кабанскын аймагай захиргаанай толгойлогшын, «Кяхтинский плавиковый шпат» АООТ-гэй хүтэлбэрилэгшын үбшэлһэн ушарһаа тэдэнэй тоосоонууд шагнагдаагүй. ВЧК-гай декабрин 9-дэ болохо удаадахи зүблөөндэ тэдэниие урижа, зохиго шиндхэбэри абаха гэжэ шиндхэдэе.

СЭРЭГШЭДТЭЙ ШЕФ ЁНОНОЙ ХАРИЛСААНУУД ЯМАРААР ХҮГЖЭНЭБ?

«Буряад Республикын районуудай захиргаануудтай, предпритинуудай, эмхинүүдэй хилын заставануудтай тогтооһон шеф ёһоной харилсаа холбоонуудыг хүгжөөхэ тухай» Буряад Республикын Правительствын Тогтоолоор бэлүүлгын ябаса тушаа нормативна үшөө нэгэ документ абтаба. Тус документ соо Правительство тэмдэглэбэ гэдэл, дээрэ дурсагдаһан тогтоол хилэ шадарай

АХА НҮХЭРӨӨ АМАРШАЛНАБДИ

Инокентий Кузьмич Щекотов далаад онуудта нилээд удаан «Правда Бурятии» газетын редактораар амжалтатайгаар хүдэлһэн юм. Гуурһа нэгтэ аха нүхэрөө республикын үндэр шагналда хүртэһэн ушараар «Буряад үнэн» сонинной хүдэлмэрилэгшэд үнэн зүрхэлһөө амаршалаад, элүүр эхэ, ута һаһа, удаан эсаргал эдлэжэ ябахынь хүсэе.

«Үнэнэйхид».

районуудай захиргаануудтай, предпритинуудай, эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэй, республикын олонитгэтэй, хилэ шадархи нотагуудай хүн зонтой харилсаа холбоонуудыг бэхжүүлэгдэ һайн үүргэ дүүргэе.

Түнхэнэй, Захааминай, Зэдын, Хягтын, Бэшүүрэй, Мухар-Шэбэрэй районуудай, Улаан-Үдэ хотын, тэрэнэй аймагуудай захиргаанууд ЛВРЗ-гэй, «Бурятмисопром», «Амга», «Гусиноозерская ГРЭС» АО-нуудай хүтэлбэрилэгшэд тус тогтоол шууд сэхээр бэлүүлэнэ. Гэхэ зуура Хойто-Байгалай, Муяын, Хорин, Кабанскын, Тарбагатайн, Ивалгын, Яруунын районуудай хүтэлбэри-шеф ёһоной хүдэлмэридэ анхаралаа хүсэд хандуулаһагүй. Хилын заставануудта, Хягтын хилын харуулай отрядта хүсэ нүдөөтэй туһаламжа үзүүлхыг республикын хотонуудай, районуудай толгойлогшонорто Правительство дурадаха.

Шеф ёһоной хүдэлмэри гуримшуулахын тула хилын заставанууд районуудай дунда хубаагдаа. Тэрэшэлэн Хягтын хилын харуулай отрядтай заставануудта, ангиуудта социально-соёлой талаар түбхинэлгэдэ туһаламжа үзүүлхын тула республикын предпритинууд зохиго даабаринуудыг абаа.

Шеф ёһоной харилсаануудыг хүгжөөлгын гол шэргэлнүүд гэдэл, саашаада хилэ шадархи районуудай хүн зон РФ-гэй гүрэнэй хилын харуулаа һайн дураараа хабаадуулагдажа байха, үйлэдбэрин болон һуралсалай эмхи зургаануудай коллективүүд залуушуулыг Эхэ орондоо дуратайгаар хүмүүжүүлхэ зорилготойгоор хилын харуулай отрядтай заставануудта, ангиуудта ошожо, искусствын уран бэлитһэнэй шеф ёһоной концертнүүдыг эмхидхэхэ, хилын харуулашадай бүлээнүүдэй хүүгэдэй элүүржүүлгын амаралта эмхидхэхэ.

Хилын харуулай сэрэгтэ алба хэхэ кандидатнуудыг шэлэглгын үедэ Хягтын хилын харуулай түлөөлэгшэдтэ туһа хүргэхэ гэжэ ФСБ-гэй Буряад Республикадахи зургаануудта, Буряад Республикын МВД-дэ зууршалагдаа.

Республикын Элүүрыг хамгаалгын министерство, Хүн зоние социальна талаарнь хамгаалгын министерство хилын харуулашадай хүүгэдтэ санаторинуудта, хүүгэдэй элүүржүүлгын лагерьнуудта зунай үедэ хүнгэлэлтэтэй путевконуудыг үгэхэ асуудал шиндхэхэ.

Һуралсалай болон эрдэмэй министерство, һуралсалай районио управленинууд Хягтын хилын харуулай отрядтай хүтэлбэритэй хамта хилэ шадарай һууринуудтахи һургуулинуудта хилын харуулаа бэлдэлгын хүүгэдэ, эдиршүүлэй клубуудыг, хилын харуулашадай эдир нүхэдэй отрядуудыг байгуулаха.

Республикын болон районуудай олондо мэдээсэдэг хэргэсэлнүүдтэ хилын харуулай сэрэгтэй түүхэ, ёһо заншалнууд, Хягтын хилын харуулай отрядтай дүүргэжэ байдаг зорилгонууд тухай үргэнөөр мэдээсэгдэхэ.

ФИЗКУЛЬТУРА БОЛОН СПОРТЫН ХҮТЭЛБЭРИЛГЫН ЗУРГААНУУДАЙ 75 ЖЭЛЭЙ ОЙ

Республикын физическэ культурын болон спортын хүтэлбэрилгын гүрэнэй зургаануудай 75 жэлэй ойдо зориулагданан хэмжээ ябуулануудай тусэб республикын Правительствын захиралтаар баталагдаа. Декабрин 10-13-дэ ойн баярта зориулагданан хэмжээ ябуулануудыг үнэргэхэ гэжэ аймагуудай, хотонуудай захиргаануудай толгойлогшонорто даалагдаа. «Бүгдэ зоной бэеэ хоридог спорт» гэдэн эрдэмэй-практическа конференци декабрин 9-10-да үнэргэгдэхөөр хараалагдана. Тэрэшэлэн «Буряад ороной спортын одонууд» гэдэн фотоальбом хоёрдохёо хэлбэлдэхэ. Декабрин 10-да ойн баярай суглаан болохо, харин декабрь нарын туршада физкультура болон спортын ветерануудтай уулзалганууд эмхидхэгдэхэ.

һүүлэй үедэ республикадамай муу шанартай спиртээр хэгдэһэн хэмэл архи олошороо. Иимэ архи хүнгэнэ сэнгээр худалдагдана. Одоо хүн энэ архиин хор хойшолоногуудыг мэдээшье һаа, хямдадань хорхойтожо абана гэжэ юм. Эгээл олоор нимэ ушарнууд Кабанскын аймагта тохёолдоно гэжэ архиин зүйлнүүдыг үйлэдбэрилгын болон худалдаалгын талаар албанууд хоорондын комисси тэмдэглэнэ. Тиимһээ тус комисси Кабанск һууринда нүүдэл зүблөө үнгэргэбэ. Мүн гүрэнэй акцизна маркай архи худалдаха талаар Кабанскын аймаг республика соогоо эгээл һүүлшын һуурида ябана ха юм. Нёдондо жэлэйхидэ орходоо, һайн шанартай архи наймаалга энэ аймагта 3 дахин доошолоо. Энэһинһээ боложо, тус

ХЭМЭЛ АРХИ НАЙМААЛБАД, ТҮРМЭДЭ ОРОХОНЬ БЭЛЭХЭН

аймагай бюджет 351 мян түхэриг мүнгэ хүсэд абаагүй. Байгша оной 11 һара соо 72 гаран наймаалдаг газар шалагдаа. Тиихэдэ аяр 700 гаран хүн лицензи абангүй, архи наймаалжа байгаа. Энэл хугасаа соо оройдоол табан хүнэй лицензи саһһаа урида зогсоогдоо, үшөө 5 лицензи хүсэһөө болоулагдаа. Энэ ехэ аймагта нимэ ушар тон үсөөн гэжэ Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын Нэгдэххи орлогшо Владимир Агалов түрүүтэй комиссин тэмдэглэһэн байна.

Республика руу баруун зүгһөө ородог хуулар хоригдонон нуусаа архи Кабанскын аймаг соогуур гарана. Тиимһээ аймагай дотоодын хэргүүдэй таһагай хүдэлмэрилэгшэд муу шанартай спирт зогсоожо, буяан абаха уялгатай. Мүн нүгөө уялань гэхэдэ, нуусаар архи худалдааг хүүүүдыг элүүрүүлхэ гэдэн удхатай юм. 528 литр хэмэл архи буяан абтаһан байбашыг, Кабанскын аймагай дотоодын хэргүүдэй таһагай хүдэлмэрилэгшэдэй ажал шүүмжэлэгдэе. Мүн налогой инспекци болон полицин хүдэлмэри хангалтагүй гэдэ сэнгэгдэе. Юуб гэхэдэ, эдэ албанууд бюджеттэ мүнгэ суглуулаха гол уялгана хүсэд дүүргэнэгүй. Архи худалдааһаа тон ехэ мүнгэн бюджеттэ оруулагдадаг гэжэ мэдээшье, нуусаар наймаалдаг зоние эдэ албаныхид һайнаар шагнаһагүй.

«Архи дээрэ зөөри олодог хүн зоннтай таанадай урдаһаа халамжа харуулажа байһан мэтэ байдал аймаг соотнай тогтоонохой, таанар урдаа хэбтэһэн мүнгэ тонгойжо абажа шадһаһагүйт», - гэжэ Владимир Агалов шүүмжэлэе. Мүн республикын прокуророй орлогшэ Михаил Герсевич: «Архи худалдадаг хүниие барибал, аймагһингаа сониндо нэрлэжэ бэшэхэ. Мүн уголовно хэрэг нэхэе хэрэгтэй. Юундэ энэ гэмтэ ябадалаар аймагтаһай нэгшэ уголовно хэрэг үгыбэ. Дүрбэ-таба дахин хэрэг нэхээдэ уялань түрмэдэ оруулаха хэрэгтэй. Хэн түрмэдэ орохо һанахаби!» - гэжэ хэлэе һэн. «Энэ харагдахагүй дайсантай тэмсэ хилын тула дотоодын хэргүүдэй таһаг, налогово инспекци болон полицы, прокуратура, суд нэгдээдэ хүдэлхэ хэрэгтэй. Ингээд хүдэлһэнгүй байжатай халагламаар», - гэжэ Буряад Республикадахи Россин гүрэнэй налогово инспекци начальник Юрий Хишектусев тэмдэглэһэн байна.

Зүблөөнэй удаа тус аймагай өөһэдэн хүтэлбэрин захиргаануудай толгойлогшонор энэ асуудалада анхаралаа хүсэд хандуулаха бээе. Хахад жэлэй үнгэргэхэдэ, гэдэн ажалынь харахабди гэдэн үгэнүүдээр Владимир Агалов комиссин ажалыг дүүргэе. Борис БАЛДАНОВ.

РОССИИ ФЕДЕРАЦИИН Президентын Зарлиг

РОССИИ ФЕДЕРАЦИИН ГҮРЭНЭЙ ШАГНАЛНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Гүрэн түрэн үмэнэ габьяатай байханайнь, үни удаан саг соо олодоос үүсхэлтэйгээр хүдэлмэрилхэнэйн болон арадуудай хоорондохи хани барисаа, харилсаа холбоо батадхалгада горитой шибитаяа орууланайнь түлөө шагнаха;

ХАНИ БАРИСААНАЙ орденээр

БАДМАЕВ Санжажап Султимовиче - Буряад Республикын ажалал болон дайнай ветерануудай инвалидуудай нийтын жасын гүрүүлэгш;

БОЛДОНОВ Леонид Ларионовиче - Буряад Республикын Улаан-Үдэ хотын Советскэ районной ажалал, дайнай, Эбсэсгтэ хүсэнүүдэй болон хуули сахилын зургаануудай ветерануудай (пенсионерүүдэй) соведэй түрүүлэгш.

Геологийн талаар габьяатай байханайнь ба үни удаан саг соо аша үрэхэтэйгээр хүдэлмэрилхэнэйн түлөө «РОССИИ ФЕДЕРАЦИИН ГАБЬЯАТА ГЕОЛОГ» гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо;

АРАБЖАЕВ Валерин Дагбаевича - Буряад Республикын Финансын министрствын дэргэдэхи Үнэтэ металлнуудай талаар комитетэй түрүүлэгш;

БАХТИН Владимир Ивановича - Буряад Республикадахи Байгаалин нөөсөнүүдэй комитетэй түрүүлэгш.

Росси Федерацийн Президент **Б.ЕЛЬЦИН**

Москва, Кремль
1998 оной ноябриин 11
№1350

ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭНҮҮД, ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТАНУУД

Физическэ культурын талаар габьяатай байханайнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябриин 20-ной Зарлигаар Улаан-Үдэ хотын хүгүдэй эдиршүүдэй спортын 10-дахи хургуулин хуралсалай талы даагша **БУМБОШКИНА Цыбикмит Цыренжаповнада БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ФИЗИЧЕСКЭ КУЛЬТУРЫН ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИ-ЛЭГШЭ** гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Хүн зонин ажаһуудалай талаар хангалгада габьяатай байханайнь, мүн үни удаан саг соо аша үрэхэтэйгээр хүдэлмэрилхэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябриин 20-ной Зарлигаар хизаарлагдамал харюусалгатай «Элегия» нүхсэлэй цехэй начальник **ШОДОНОВА Нина Николаевнада «БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХАНГАЛГЫН АЛБАН-НАЙ ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИ-ЛЭГШЭ»** гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Ургаж ябаа залуу үетэниэ хүмүүжүүлгэдэ ба хургалгада габьяатай байханайнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябриин 20-ной

Зарлигаар Ивалгын аймагай Ивалгын дунда хургуулин багша **МАНЖУЕВА Любовь Мансаевнада «БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ГАБЬЯАТА БАГША»** гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Хүдөө ажахыда үни удаан саг соо аша үрэхэтэйгээр хүдэлмэрилхэнэйн ба аймагай нийтын ажабайдалда эдбхитэйгээр хабаадаһанайнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябриин 20-ной Зарлигаар Тарбагатайн аймагай пенсионер **МАКРОВ Михаил Калистратовиче** Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Ургаж ябаа залуу үетэниэ хургалгада ба хүмүүжүүлгэдэ үни удаан саг соо амжалтаттайгаар хүдэлмэрилхэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябриин 20-ной Зарлигаар Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха гэнэ.

БРЯНСКИЙ Илья Михайловиче - багшын ажалал ветеран;
РИНЧИНОВА Тамара Цыдендоржиевнае - Ивалгын аймагай Ивалгын дунда хургуулин багша.

Парти болон хүдэлээнүүдтэ

ТҮТЭС БЭЛЭДХЭЛТЭЙГЭЭР УГТАЯ

Росси Федерацийн Коммунист партиин Советскэ райкомой ээлжэтэ пленум үнгэргэгдэбэ. КПРФ-эй ЦК-гай XI пленумэй хүдэлмэри болон КПСС-эй гушан нэгэдэхи съездын материалнуудтай пленумдэ хабаадагшад танилсаа.

Росси Федерацийн Коммунист партиин Буряад Республикын комитетэй секретарь В.Д.Раднаев партиин ЦК-гай пленумдэ хабаадаһан хадаа, тэрэнэй гол шухала асуудалнуудыг сулрагшадта тодорхойгоор хоорэжэ үгэбэ. Ушарын гэхэдэ, ерэхэ жэлһээ Росси Президентые хунгаха болон Гүрэнэй Дүүмын депутатуудта хандидадуудыг дэбжүүлэхэ асуудалнууд болоно.

Буряад Республикын коммунистууд шухала удха шанартай энэ лампани бэлэдхэлэ хайтайгаар үнгэргэхэ зорилго урдаа табина.

РОССИИ ПАТРИОДУУДАЙ СЪЕЗД

Байгша оной ноябриин 21-дэ Москвагай Союзуудай байшангай Колонно зал соо Росси арадай патриодуудай холбооной хоёрдохи съезд болоо лэн. Манай республикаһаа тус съездын хүдэлмэридэ арбан нэгэн делегат хабаадалсажа ербэ. Эдгээр мүнөө Улаан-Үдэ хотын болон республикын аймагуудай хүн зонтой уулзажа, съездын хүдэлмэритэй дүтөөр танилсуула.

Росси арадай патриодуудай хүсэнүүдыг зүбөөр тааралдуулан түгэлбэрлэхэ» гэнэн асуудалаар НПСР-эй түгэлбэрлэхэ комитетэй түгэлбэрлэгш Николай Рыжков тоосоото элидхэл хэлэн байна. Съездын хүдэлмэридэ хабаадаһан 24 делегат, тэрэ тоодо Росси арадай патриодуудай холбооной Буряад Республикын таһагай правлениин түгэлбэрлэгш С.П.Будажапов үгэ хэлэбэ.

Росси арадай патриодуудай холбооной шинтэ-политическэ түгэлбэрлэхэ орган съездын делегатууд хунгаа. Тус органой түгэлбэрлэгшөөр КПРФ-эй ЦК-гай түгэлбэрлэгш, Гүрэнэй Дүүмын коммунистуудай бүлэгэй түгэлбэрлэгш Г.А.Зюганов, соведэй түгэлбэрлэгш, тэрэ тоодо Буряад Республикаһаа НПСР-эй Буряадай таһагай правлениин түгэлбэрлэгш С.П.Будажапов дэбжүүлэгдэнхэй.

Бадма ЦЫРЕМПИЛОВ.

Федерацийн Советтэ

СЕНАТОРНУУДАЙ ҺАНАМЖАНУУД

Депутат Макашовой еврей-нүүдтэ харша үгэ хэлэлгэнүүд тушаа Гүрэнэй Дүүмын хараа шэглэлтэй дашарамдуулан, Еврей автономито областиин хуули гаргалгын Суглаанай Түрүүлэгшэ Станислав Вавилов Федерацийн Соведэй 39-дэхи заседани дээрэ иимэ мэдүүлгэ хээ:

«Иимэ депутатай одоо-нииншыг тэрэ даа, зүгөөр Росси Федерацийн Конституциин статьянуудыг шууд хазагайруулан болоод, Уголовно Кодексын үүргэ нүлөөндэ хабаатай уряануудыг ороной хуули гаргалгын дээдэ зургаанай буруушаахаяа арсаһаниин шухала байна. Иимэрхүү үгэ хэлэлгэнүүдэй эрхэтэйгэй эб найрамдал, энхэ тайваниэ буруу хүргэлгэдэ шэглүүлэгдэнхэй байһаниэ харангүй байхын аргагүй. Иимэ ябадалнууд мүнөө үедэ доройтоод байһан ороной эрхэ байдалда илангаяа аюултай.

Иимэ хараа шэглэлыг эрид буруушааха зуураа Гүрэнэй Дүүмын энэ алхам «Росси олонхи зоной хангал бодол-нуудтай тудалданагүй» гэжэ областиин засагай зургаануудай, нийтын эмхинүүдэй, хүн зоной батаар этигэжэ байһан тушаа С. Вавилов мэдүүлэ.

Нютагай засагуудтай зохилдуулагдангүй, нютагай бюджетүүдыг хубаарилгада бүдүүлгээр хамааралсаһан хуулин проектүүдыг Гүрэнэй Дүүмдэ зохёохо ябадалда хаалта табиха хэрэгтэй байһан тухай Татарстан Республикын Президент Минтимер Шаймиев мэдүүлэ.

Тэрэнэй хэлэгшээр, зүбшөөл абаагүй нэгэшыг иимэ хуулиэ Федерацийн Соведэй зүблэхэ зүйлдэ, юрэ, орууланайшыг хэрэггүй байһан тухай Росси парламентын доодо палатын депутатуудта мэдээсэхэ байгаа.

Олзын хэрэгэй али нэгэ банкда мүнгээ нөөсөлхэ гэжэ шийдэгшэдыг, тэднэй буруу хүрэнэн ушарта федеральна, нютагай бюджетүүдһээ хангаха ёһо гуримыг зүбшөөдэггүйгөө Ивановска областиин захиргаанай толгойлогшо Владислав Тихомиров мэдүүлэ. «Гэнэтэйшэ мэдэжэ байгад, мүнгээ үгэнэн хойноол өөрөө харюуса», - гэжэ тэрэ хэлэ. Тэрэнэй ханамжаар, РФ-гэй Сбербанкһаа үгүү процентээр мүнгээ нөөсөлхыг зүрхэлэн хүнүүдэй түлөө харюусагша гүрэнэй бюджетүүдтэ юундэ тохохо юм.

Карелин Республикын Хуули гаргалгын Суглаанай Түлөөлэгшэдэй Палатын түрүүлэгшэ Валентина Пивненко энэ талаар ондоо хараа бодолтой. Ехэ мүнгэндэ горидожо, хүнүүд олзын хэрэгэй банкнуудта мүнгээ хэнэ гэжэ тус асуудалыг бэлэхэнээр тайлбарилхань буруу гэжэ тэрэ тоолоно.

Сбербанкда хүн зоной найдабарин 90-ээд онуудай түрүүлшын хахадта горитойгоор доошолһонин хараада абангүй байхын аргагүй гэжэ В.Пивненко мэдүүлэ. Тэрэнэй хэлэхээр, Сбербанкшыг РСФСР-

эй үеһөө халажа абанан банкнуудай байгууламжыг бүрин сахижа, хүгжөөхын орондо нютагай түбүүдтэ өөрынгөө офисуудыг барилгада, олзын хэрэг эрхилэлгэдэ мүнгээ шэглүүлэе бшуу.

Олзын хэрэгэй банкнуудай нөөсөлгшэдтэ олгогдодог гарантинууд тухай хэлэбэл, али хангадаагүй эрхэ байдалай тохёолдоһон ушарта хүн зоной нөөсөлгэнүүдэй бүрин бүтэниэ хангаха зорилгоор нөөсэ жасануудта түлбэринүүдыг оруулаха гэжэ хараалагдаһаниэ хануулаха хүсэлтэйб гэжэ Валентина Пивненко заагаа. Харин зоной мүнгэнэй нөөсөлгэнүүдыг хамгаалаха талаар хэмжээнүүдыг абаха ябадал палатын гшүүдэй уялгань байха ёһотой.

Банкнуудай байгууламжада этигэл найдабары дээшлүүлэхэ ябадал орондомнай шухала хэрэгтэй гэжэ Архангельска областиин депутатуудай Суглаанай Түрүүлэгшэ Вячеслав Калымин тоолоно. Энэ ушарһаа нөөсөлгшэдэй урдахи уялгануудыг гүйсэдхэлгэ дулдыдаха. Тиэхэдээ банкнууд муртэй хүдэлдэг болохо. Харин эдэ бүгэдэ таарамжатай хуули зохёолгоһоо дулдыдаха гэжэ депутат тобшоно.

«Юнэй түлөө правительстванууд байгуулагданаб, губернаторнууд, засагай бусад зургаанууд хунгаданаб? - гэжэ Краснодарска хизаарай захиргаанай толгойлогшо Николай Кондратенко асуугаад, хүнүүдыг хамгаалхын түлөө гэжэ харюусаа. «Эдэ банкнуудта, эдэ пирамидануудта ажил эрхилхэ эрхэ олгоһон лицензинүүдыг хэн үгөө нэм? Засаг үгөө. Засаг харюусагша дааха уялгатай. Засаг, тэрэ тоодо, бидэшыг, Росси Федерацийн газар дайда дээрэхи али бүхы ажал ябуулгыг анхаран ажаглаха уялгатай», - гэжэ губернатор мэдүүлэ.

Эдэ хоолой гүрэнэй нөөсэ жаса байгуулаха хэрэгтэй гэжэ Алтайн хизаарай Хуули гаргалгын Суглаанай түрүүлэгш Александр Назарчук заагаа. Ороной хүдөө ажахын продукциян дэлгүүр дээрэ хопжоо наймаашадай хүдэлмэрээ ябуулан сагта сагай уларил иимэ-тиимэ гэжэ шалтаг барихань буруу гэжэ тэрэ тоолоно.

Хүдөө ажахын үйлдбэри, тэрэнэй хэлэхээр, хүдөө ажахын техник үйлдбэригэтэй сэхэ холбоотой. Харин энэ шэглэл хэнэйшыг зүгнөө мүнөө дэмжэгдэнхгүй. Хойто жэлдэ сагай уларилыг ямаршыг байбал, тарихашыг, хуряашыг техникын үгэ дээрэһээ оромнай бүри муу байдалда орошохо гэжэ Александр Назарчук тоолоно. «Юрэнхыдөө, ямаршыгүгэй сагай уларилда 1998 оной ургаса хуряалга хизаартамнай 70 үдэр үргэлжлөө. 70 үдэр соо ургаса яагаад хуряадаг юм гэжэ намда хэлэжэ үгыт», - гэжэ хэлэ.

Самарска областиин губернатор Константин Титов страховой медицинын хүдэл-

мэриин онол аргуудыг хайжаруулаха талаар хуули дурадхаха үүсхэл гаргаха дурадхалтайгаар Федерацийн Советтэ хандба. Медицинскэ страхованийн жасыг мүнөөнэй бюджетһээ - 70 процент, хүдэлмэрээр хангагшаһаа - 30 процент бүри-дүүлхэ тэнсүүриг, угайдахада, нүгөө тэрэнэй эрьюулхыг тэрэ дурадхана. Мүнөөнэй ёһо гурим, тэрэнэй ханамжаар, страховой медицинэ бэшэ, харин дэмы хоохон ябадал мүн. Ороной элүүрыг хамгаалхын гуримыг иигэжэ хубилгахань дэмы гэжэ губернатор тоолоно.

Хойто зүгтэ түлишэ зөөжэ абаашаха асуудалаар Федеральна правительстватай суг хамта хүдэлмэрээ ябуулахань гол шухала гэжэ Камчатска областиин губернатор Владимир Бириков мэдүүлэ. Энэ талаар хүсэ нүлөөтэй гурим байгуулаха тухай хэлсэхэнэй эсэстэл Росси Хойто зүгтэй шотагуудай хүлээ үгэдэ бэрхшээл гасалануудай эхин шалтагуудыг олохо болохо гэжэ тэрэ ханамжална. Гол бэрхшээл гэнэ, мүнгөөр хангалгын мүнөөнэй хэмжээндэ Хойто зүгтэ коммунальна ажахы харуулахын аргагүй. Жэшээни, Камчатска областдо энэ халбарда 840 миллион түхэриг дотаци хэрэгтэй. Харин бүхы областиин консолидированпа бюджет оройдоол 1260 миллион болоно! Трансферт-нүүдтэ коммунальна ажахын гаргашануудай оруулагдагшын байдалыг байгай заһанагүй. Юундэб гэнэ, хүлээгдэхэн-һээ оройдоол 14 процент трансфертнүүдыг область абана хая юм.

Мүнгэнэй үгы дээрэһээ бүхы асуудалуудыг мүнөө шийдэхын аргагүй гэжэ Владимир Бириков зүбшөөнэ. Гэнэшыг шухалын шухала шэглэлүүдыг шэлэхээр саг ерээл гэжэ тэрэ үргэлжлүүлээд, түлишэ, элшэ хүсөөр хангалга одоол иимэ шэглэлын болоно гэжэ Камчатска областиин губернатор тоолоно. «Ой ухаанда багташагүй үринүүдэй үгы хаа, иигэжэ доройтохшөгүг байгабди», - гээд онсолно.

Хойто зүгтэй хамаг гасалангын абтаһан шийдхэбэринүүдэй гүйсэдхэгдэггүйһөө эхитэй», - гэжэ Саха (Яхад) Республикын Президент Михаил Николаев мэдүүлэ. Федерацийн Совет Министр-нүүдэй кабинеттэй хамта Хойто зүгтэй шотагуудта зөөри хүрэнгэ абаашагыг яб таб тодорхойлон хуули үүсхэжэ, тэрэниэ баталан абалгыг туйлаха уялгатай гэжэ Саха ороной толгойлогшо тоолоно. Тэрэнэй хэлэхээр, иимэ проект үниэй бэлэн юм.

Хойто зүгтэ асуудалнууд-аар абтаад байһан шийдхэбэринүүдэй гүйсэдхэлгын түлөө тушаалта шотагуудай харюусагша тогтоохо дурадхал Магаданска областиин губернатор Валентин Цветков оруулаа.

РФ-гэй Федерацийн Соведэй хэлбэлэй албан.

«Буряад үнэн» сонинной редакцияда үни удаан саг соо корректорээр хүдэлхэн **БАТУЕВА Цырма Эрдыеевнагай** наһа бараһан ушараар редакци гэр бүлэдэн гүнзэгы шаналал гашуудалаа мэдүүлэ.

Хайрата эхэ **ИЛЮХИНОВА Екатерина Ильиничнагай** наһа бараһан ушараар Росси Федерацийн Буддын шажантанай управлениин түрүүлэгшэ, лама Нимажап Ильич Илюхиновтэ түрэлхидын болон сугтаа ажалладаг хүнүүдын гүнзэгы шаналал гашуудалаа мэдүүлэ. Кировэй гудамжын 34-дэхи гэрэй 3-дахи квартираһаа декабриин 10-ной 12.00 сагта хүдөө гаргагдаха.

ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭНҮҮД, ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТАНУУД

Үйлэгдэригөө үндэр амжалтануудыг туйлаһанайнь ба үни удаан саг соо аша үрэтэйгөөр хүдэлмэрлэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 16-най Зарлигаар республикын хүдөө ажахын түрүүшүүдыг Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха:

АЮШЕЕВА Цырен-Надмит Цырендоржиевна - Зэдүн аймагай Цагаатайн колхозой түрүүлэгшын орлогшо;
БАННОВ Владимир Иванович - Хяагтын аймагай таряашадаг «Заречное» нэгдэлэй механизатор;

БАТУДАЕВ Антон Прокопьевич - Россин хүдөө ажахын эрдэмэй академиин Сибириин таһагай Буряадай хүдөө ажахын эрдэм-шэнжэлэлэгийн институтдай таһагыг даагша;
БАТУРИН Владимир Алексеевич - Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой үхэршэн;

ВАРФОЛОМЕЕВ Владимир Яковлевич - Тарбагатайн аймагай хүдөө ажахын управлениин гостехнадзорой ахамаг инженер;

ГАРМАЕВ Пагба Цыдылович - Зэдүн аймагай Цагаатайн колхозой ахамаг агроном;

ДАНЗАНОВ Максим Дашинимаевич - Сэлэнгийн аймагай таряашадаг ажахынугдай Шасарганын эблэлэй тракторист;

ДЕНИСОВ Юрий Иванович - Бэшүүрэй аймагай газарай нөөснүүдэй болон газар эсхэмжэлгын талаар комитетэй түрүүлэгш;
КОЛМАКОВ Иван Григорьевич - Баргажанай аймагай акционернэ «Баргажанай машинно-технологическа станци» бүлгэмэй автомашинын жолоошон;

НАГАЕВ Юрий Михайлович - Россин хүдөө ажахын эрдэмэй академиин Сибириин таһагай Буряадай хүдөө ажахын эрдэм-шэнжэлэлэгийн институтдай лабораториин даагша;

ПАВЛОВ Владимир Анатольевич - Бэшүүрэй аймагай хубиин «Новосретенское» ажахын директор;

ПОЛОМОШНЫХ Валентина Егоровна - Россин хүдөө ажахын эрдэмэй академиин Сибириин таһагай Буряадай хүдөө ажахын эрдэм-шэнжэлэлэгийн институтдай ахалагша агроном;

ПОТЕМКИНА Светлана Борисовна - Загарайн аймагай хизарлагдамал харюусалгатай «Үнэгэтэйн консервнэ завод» бүлгэмэй товаровед;

ПРОТАСОВ Сергей Васильевич - Зэдүн аймагай Боргойн госплемзаводой тракторист;

САВЕЛЬЕВ Борис Павлович - Буряадай гүрэнэй хүдөө ажахын академиин

кафедрыг даагша;
СОБЕННИКОВ Василий Дмитриевич - Ивалгын аймагай хүдөө ажахын үйлэгдэриин «Оронго» кооперативай тракторист;

СОДНОМПИЛОВ Цырен-Доржи Жалсанович - Зэдүн аймагай Цагаатайн колхозой тракторист;

ТАРАКАНОВСКАЯ Лидия Прокопьевна - «ВостсибНИИгипрозем» институтдай Буряадай предпритийн гол инженер;

ТКАЧЕВ Кирилл Яковлевич - Бэшүүрэй аймагай Калинин нэрэмжэтэ колхозой тракторист;

ЧЕРНЫХ Иван Неведович - Тарбагатайн аймагай хүдөө ажахын үйлэгдэриин «Колос» кооперативай тракторна бригадын бригадир;

ШЕЛОМЕНЦЕВА Светлана Павловна - акционернэ «Бурятавтосервис» бүлгэмэй инженер.

Республикын социально-экономическа хүгжэлтэдэ горитой хубитаяа оруулаһанайнь, үни удаан саг соо аша үрэтэйгээр хүдэлмэрлэнэйн ба нийтын ажарбуулгын түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 16-най Зарлигаар Буряад Республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ **СЕМЕНОВ Михаил Иннокентьевич** Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Соёлдо, номой хэблэлдэ үни удаан саг соо аша үрэтэйгээр хүдэлмэрлэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 16-най Зарлигаар Буряадай хүдөө ажахын үйлэгдэриин директор **МАДУЕВ Николай Юрьевич** Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Прокуратурын зургаануудта үни удаан саг соо аша үрэтэйгээр хүдэлмэрлэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент ноябрийн 16-най Зарлигаар Буряадай хүдөө ажахын управлениин начальниг **ТИТОВ Леонид Федорович** Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Хүдөө ажахыда үни удаан саг соо оролдосо үүсхэлтэйгээр хүдэлмэрлэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 10-най Зарлигаар Хяагтын аймагай хүдөө ажахын управлениин начальниг **ТИТОВ Леонид Федорович** Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Оперативна ажал ябууллагада амжалтануудыг туйлаһанайнь, Буряад Республикын МБД-гэй дэргэдэхи эмхидхэмэл гэмтэ ябуулгануудтай тэмсэхэ албанай байгуулагдаһаар 10 жэлэй ойтойнь дашарамдуулан,

Буряад Республикын Арадай Хуралай Совет 1998 оной ноябрийн 12-ой Тогтоолоор Буряад Республикын МБД-гэй дэргэдэхи эмхидхэмэл гэмтэ ябуулгануудтай тэмсэхэ управлениин тусхай таһагай оперуполномоченно **МАНХАНОВ Максим Баторович** Буряад Республикын Арадай Хуралай Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Республикын финансын эмхи зургаануудта үни удаан саг соо аша үрэтэйгээр хүдэлмэрлэнэйн, Арадай Хуралай хуули зохёолгодо эрбхитэй ажанбуулгын ба 50 наһанайн ойтой дашарамдуулан, Буряад Республикын Арадай Хуралай Совет 1998 оной ноябрийн 12-ой Тогтоолоор Буряад Республикадахи Россин Федерациин хиналтын инспекторскэ таһагай начальниг **КАСИМОВА Софья Гариповна** Буряад Республикын Арадай Хуралай Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Хүдөө ажахын болон буйлуулгын промышленностида габьяатай байһанайнь, үни удаан саг соо аша үрэтэйгээр хүдэлмэрлэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 16-най Зарлигаар «БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АГРОПРОМЫШЛЕННА КОМПЛЕКСЫН ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭ» гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

БЕЛОУСОВА Татьяна Степановна - акционернэ «Бурятмясопром» нэгдэлэй консервын заводой директор;
КОБЫЛКИН ЯКОВ ИВАНОВИЧТА - Мухар-Шэбэрэй аймагай таряашадаг ажахынугдай Барай нэгдэлэй хүнэй фермыг даагша;
ШАРАПОВ Василий Доржиевичта - Зэдүн аймагай Цагаатайн колхозой түрүүлэгшэ.

Гурилай үйлэгдэриинэ зайн галаар хангаха талаар габьяатай байһанайнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 16-най Зарлигаар акционернэ «Заудинский мелькомбинат» бүлгэмэй ахамаг энергетик **ЧИМИТ ДОРЖИЕВ Санжмитуп Дылыровичта** «БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ГАБЬЯАТА ЭНЕРГЕТИК» гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Экономикын талаар габьяатай байһанайнь, үни удаан саг соо аша үрэтэйгээр хүдэлмэрлэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 16-най Зарлигаар Буряад Республикын дотоодын хэрэгүүдэй министрствын финансово-экономическа таһагай ахамаг мэргэжэлтэ **ДЫНЖИНОВА Валентина Дмитриевна** «БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ГАБЬЯАТА ЭКОНОМИСТ» гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Агропромышленна комплексго кадрнуудыг бэлдэхэ талаар габьяатай байһанайнь, үни удаан саг соо аша үрэтэйгээр багшалһанайнь түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 16-най Зарлигаар Улаан-Үдын мяханай болон хүнэй промышленностин механико-технологическа техникумэй багша **ГРИГОРЬЕВА Наталья Базаровна** «БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ГАБЬЯАТА БАГША» гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Хуули болон ёһо гурим сахилгыг бэхжүүлэхэ талаар габьяатай байһанайнь ба үни удаан саг соо дотоодын хэрэгүүдэй эмхи зургаануудта үнэн сэхээр алба хэһэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 16-най Зарлигаар хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдыг олгохо:

«БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ГАБЬЯАТА ЮРИСТ» СЕРЕДНЯКОВ Михаил Вячеславовичта - Буряад Республикын Дотоодын хэрэгүүдэй министрствын таһагай начальнигай орлогшо;
«БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ХУУЛИ САХИЛГЫН ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭ» ЗАВЬЯЛОВ Александр Степановичта - Буряад Республикын Дотоодын хэрэгүүдэй министрствын дэргэдэхи Управлениин отделениин начальниг.

Гэр байрын-коммунальна ажахыда үни удаан саг соо оролдосотойгоор хүдэлмэрлэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 16-най Зарлигаар Буряад Республикын гэр байрын-коммунальна ажахын талаар гүрэнэй комитетэй капитальна барилгын секторыг даагша **КОВАЛЕВА Светлана Ивановна** Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Үйлэгдэригөө амжалтануудыг туйлаһанайнь ба үни удаан саг соо оролдосотойгоор хүдэлмэрлэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 16-най Зарлигаар акционернэ «Заудинский мелькомбинат» бүлгэмэй хүдэлмэрлэгшэдыг Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха:

АККЕРМАН Гергард Оскарович - үйлэгдэриин котельный коцегар;
ДИМОВА Анна Ивановна - элеваторай хүтэлбэриин техник-оператор;
ЛЕОНОВА Татьяна Андреевна - акционернэ бүлгэмэй ахамаг бухгалтерай орлогшо;
ОЧИРОВ Цыдып Бимбаранович - гурилай үйлэгдэриин бригадир;
ПОТРАХИНА Ирина Васильевна - пекарниин даагша;
САЙДУКОВА Мэри

Георгиевна - гур үйлэгдэриин начальниг;
САЛКО Майя Алексеевна - наймаанай үйлэгдэриин начальниг.

Хүдөө ажахыда амжалтануудыг туйлаһанайнь түлөө ба Хүдөө ажахын болон буйлуулгын промышленностин үдэртэй дашарамдуулан, Буряад Республикын Арадай Хурал 1998 оной ноябрийн 17-ной Тогтоолоор Буряад Республикын Арадай Хуралай Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха:

ЖИГЖИТОВА Светлана Дашижановна - Зэдүн аймагай «60 лет Октября» нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ;
ДОРЖИЕВ Николай Доржиевич - Зэдүн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ.

Экономикын талаар габьяатай байһанайнь, Гүрэнэй логогой инспекциин зургаануудта эрбхитэйгээр хүдэлмэрлэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 19-най Зарлигаар «БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ГАБЬЯАТА ЭКОНОМИСТ» гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

АЛЕКСЕЕВ Александр Михайловичта - Тарбагатай райондохи Гүрэнэй логогой инспекциин начальниг;
БАДМАЕВА Раиса Жамсуевна - Буряад Республикадахи Гүрэнэй логогой инспекциин таһагай начальниг.

Гүрэнэй логогой инспекциин зургаануудта үни удаан саг соо эрбхитэйгээр хүдэлмэрлэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 19-най Зарлигаар республикын Гүрэнэй логогой инспекциин хүдэлмэрлэгшэдыг Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха:

АФНАСЬЕВ Александр Тимофеевич - Буряад Республикадахи Гүрэнэй логогой инспекциин начальниг;
ЕВСТАФЬЕВА Анна Леонтьевна - Буряад Республикадахи Гүрэнэй логогой инспекциин таһагай начальниг;

КИКЕЕВА Зоя Ивановна - Зэдүн аймагтахи Гүрэнэй логогой инспекциин гүрэнэй логогой ахамаг инспектор;
НЯНЮЕВА Соёла Гомбоевна - Буряад Республикадахи Гүрэнэй логогой инспекциин гүрэнэй логогой ахамаг инспектор.

Республикын заһанай ажахыда үни удаан саг соо аша үрэтэйгээр хүдэлмэрлэнэйн түлөө Буряад Республикын Президент 1998 оной ноябрийн 19-най Зарлигаар пенсионер **БАГИНОВ Михай Васильевич** Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Ахамаг редактор **А.А. АНГАРХАЕВ**
РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: **Б.М.Ж. БАЛДАНОВ** (ахамаг редакторай орлогшо), **Г.Х.ДАШЕЕВА** (ахамаг редакторай орлогшо), **Б.В. ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ** (харюусалгата секретарь), таһагуудыг даагша: **Н.Д.НАМСАРАЕВ, А.А.-Н.ГЕРГЕНОВ, Т.В.САМБЯЛОВА, Д.Ш.ХУБИТУЕВ, С.Д.БУДАЕВ, А.Д.ТАПХАЕВ, Д.А.АНГАЕВ** (ахамаг редакторай орлогшо), **В.И.ПЯНТАЕВ** (хэблэлэй директор).

Манай адрес:
670000, Улаан-Үдэ, Каландарнишинин үйлэ, 23, "Буряад үнэн" газетын редакци.

Газетг хэблэлэй 1 хуудаһан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэһэг 3350 (хамга 20.000). Хэблэлдэ тушагдалан саг 17.00.

"Республиканска типографи" гэхэн АО-до газетг хэблэгдэ. Директорийн телефон: 21-40-45. Б-0079-дэхи номертойгоор бүрихэлдэ абтагдай. Заказ № 8458.

Редакциин телефонууд: ахамаг редакторай - 21-50-96, приёмнын - 21-54-54, ахамаг редакторай орлогшонорой - 21-68-08, 21-64-36, харюусалгата секретариин - 21-50-52, секретариатай - 21-50-52, таһагууд: экономикын болон политикын - 21-55-97 (даагшань), 21-63-86, соёлой, түүхын болон спортын - 21-60-21 (даагшань), 21-57-63, залуушуудай оюугадай ажибайдалай болон олонийтын хүдэлмэриин - 21-54-93 (даагшань), 21-69-58, мэдээлэлэй болон захилай - 21-34-05, рекламьин, соносхой болон коммерческэ ажалай - 21-62-62, 21-67-81, хэблэлэй - 21-33-61, оператор-корректорнүүдэй - 21-61-35, фотокорреспондентнүүдэй - 21-33-61, компьютерна түбэй - 21-66-76, бухгалтерийн - 21-23-67, вахтын - 21-60-91.

Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нотагай нэрэнүүдэй бэшлэгыг хазагайруулан ушарта авторнуудын харюусалгатай. Редакциин ханамжа аврайхитай адли бэшэ байжа магад.